

Alegat. 166.

Sprawozdanie

komisyi prawniczej o wniosku posła Rapoporta względem przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego w Podbużu do Borysławia, tudzież o poprawce posła Jaworskiego do wniosku komisji prawniczej w tej sprawie 21 czerwca 1880 r. uczynionej.

Wydział krajowy przedłożył Wysokiemu Sejmowi sprawozdanie z 2 maja 1879 z wnioskiem, ażeby Wysoki Sejm w myśl §. 2. ustawy z 11. czerwca 1868 L. 59 dz. u. p. objawił c. k. Rządowi swoje zdanie:

- 1) że gminę Zdziannę, czyli Zdiannę należy wyłączyć z okręgu i c. k. Sądu powiatowego w Podbużu, i c. k. Starostwa w Drohobyczy, a przydzielić takową do Sądu powiatowego w Staremmieście i tamtejszego Starostwa;
- 2) że gminę Świdnię, tudzież miejscowość Łastówkę, należy wydzielić z okręgu Sądu powiatowego w Podbużu i starostwa Drohobyckiego, a przyłączyć je do c. k. Sądu powiatowego i Starostwa w Turce;
- 3) że miejscowości: Łopuszna, Monasterzec wielki, Łukawica i Winniki, należy wyłączyć z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i Starostwa drohobyckiego, a przydzielić je do c. k. Sądu miejsko-delegowanego w Samborze i tamtejszego starostwa, że zaś miejscowości Urosz i Podmanasterek mają pozostać i nadal przy c. k. Sądzie pow. w Podbużu i c. k. Starostwie drohobyckiem;
- 4) że siedzibę Sądu powiatowego podbużskiego należy przenieść do Borysławia i przyłączyć temu Sądowi:
 - a) z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu, miejscowości: Podbuż, Podmanasterek, Urosz, Śliwna, Stronna, Załokieć, Opaka, Bystrzyca, Dołche, Łokieć, Rybnik, Majdan, Kropiwnik nowy i Kropiwnik stary — zaś
 - b) z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Drohobyczy następujące z takowego wyłączyć się mające miejscowości, jako to: Borysław, Hubicze, Bania kotowska, Popiele, Meranice, Schednice, Nabujowice, Jasienicę solną i Tustanowice.

Wniosek ten Wydziału krajowego przekazany został uchwałą Wysokiego Sejmu z 8 czerwca b. r. komisji prawniczej do załatwienia, która w sprawozdaniu swoim z 21 czerwca b. r. postawiła Wysokiemu Sejmowi do uchwalenia wniosek zgodny z przedłożeniem Wydziału krajowego co do ustępów

pod 1), 2) i 3), powyżej wymienionych, nie zgadzający się jednak z ustępem 4) wniosku Wydziału krajowego, tj. tym, ażeby Wysoki Sejm oświadczył c. k. Rządowi swoje zdanie takie, że siedzibę c. k. Sądu powiatowego w Podbużu, należy przenieść do Borysławia i przydzielić temuż Sądowi miejscowości należące do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i Drohobyczy w tym ustępie wymieniane — i przeciwnie doradzający, ażeby Wysoki Sejm objawił c. k. Rządowi zdanie przeciwne, t. j. takie, że się nie zgadza z tym, aby c. k. Sąd powiatowy z Podbuża przenoszono do Borysławia.

Przy rozprawie nad tym wnioskiem komisji prawniczej przed Wysokim Sejmem 1. lipca b. r. odbytej, podniósł poseł Rapoport wniosek Wydziału krajowego powyżej pod 4) wymieniony, domagając się oświadczenia Wysokiego Sejmu, że się zgadza na przeniesienie c. k. Sądu powiatowego z Podbuża do Borysławia, zaś poseł Jaworski postawił do ustępu wniosku komisji prawniczej *a)* poprawkę tej osnowy, ażeby Wysoki Sejm oświadczył swoje zdanie c. k. Rządowi, że się z tem zgadza, by oprócz miejscowości w tym ustępie wymienionych wyłączyć z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa powiatowego w Drohobyczy miejscowości Urosz i Podmanasterek, a przyłączyć je do okręgu c. k. Sądu powiatowego miejsko-delegowanego, i c. k. Starostwa powiatowego w Samborze, i by w skutek tego ustęp *e)* wniosku komisji prawniczej, oświadczający się za tem, ażeby miejscowości Urosz i Podmanasterek i nadal przy c. k. Sądzie powiatowym w Podbużu pozostały, został zupełnie opuszczonym.

Te wnioski a względnie poprawki posłów: Rapoporta i Jaworskiego, przekazane zostały ze sprawozdaniem komisji prawniczej z 21. czerwca 1880 r., uchwałą Wysokiego Sejmu z 1. b. m. komisji prawniczej do zbadania i przedłożenia ponownego wniosku. Następnie przedstawił poseł Ochrymowicz 2. b. m. wniosek samoistny o wezwanie c. k. Rządu względem ustanowienia w Borysławiu dla Borysławia i ludności okolicznej nowego sądu powiatowego, nie znosząc przy tym c. k. Sądu powiatowego w Podbużu, który to wniosek przekazanym został uchwałą Wysokiego Sejmu z 7. b. m. komisji prawniczej do załatwienia.

Komisya prawnicza, rozpatrzywszy ponownie swoje sprawozdanie z 21. czerwca b. r. i zastanowiwszy się nad poprawkami posłów Rapoporta i Jaworskiego, tudzież nad wnioskiem posła Ochrymowicza, powyżej wspomnianym, jak nie mniej nad prośbą gmin okręgu Sądu powiatowego w Podbużu 22 czerwca b. r. do L. 321, przeto już po uchwaleniu swojego sprawozdania z 22 czerwca 1880 wniesioną, a domagającą się pozostawienie takowych przy c. k. Sądzie powiatowym w Podbużu, mając na względzie z jednej strony to, że w kraju naszym liczba Sędziów i Sądów jest niedostateczną, że przeto do pomnożenia takowych w interesie mieszkańców kraju dążyć należy, i że w Borysławiu w rzeczy samej nagromadzona ilość mieszkańców i spraw zatrudnićby mogła dostatecznie jeden Sąd powiatowy, z drugiej strony zaś to, że ustanowienie w Borysławiu Sądu powiatowego kosztem zniesienia Sądu powiatowego w Podbużu, byłoby niesprawiedliwością dla mieszkańców tych miejscowości, które obecnie należą do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu, niemających żadnych stosunków z Borysławiem, dokąd tylko z trudnością a przytem z utratą znaczną czasu i kosztów, jedynie w celu załatwienia spraw swych sądowych, udawaćby się musieli, a że Rady gminne i obszary dworskie miejscowości należących do okręgu c. k. Sądu w Drohobyczy, któreby do Sądu powiatowego w Borysławiu przydzielić było można — o wyrażenie życzeń swoich w tej mierze nie były zapytywane — przedłożyła Wysokiemu Sejmowi w załatwieniu wniosku samoistnego posła Ochrymowicza o ustanowienie Sądu powiatowego w Borysławiu Sprawozdanie z wnioskiem o uchwalenie polecenia Wydziałowi krajowemu, by w tej sprawie stosowne poczynił dochodzenia i przedłożył Wysokiej Izbie w następnej sesji sejmowej sprawozdanie z odpowiednim wnioskiem.

Tym sposobem uważa komisya prawnicza wniosek posła Rapoporta o przeniesienie siedziby Sądu powiatowego z Podbuża do Borysławia za załatwiony, szczególnie, gdy z przemówienia za tym wnioskiem nabyła to przekonanie, że posłowi Rapoportowi głównie o ustanowienie Sądu powiatowego

w Borysławiu, a nie o zwinięcie c. k. Sądu powiatowego, w Podbużu istniejącego, chodzi, a temu życzeniu stanie się zadosyć, jeżeli tylko dochodzenia, które wedle wniosku posła Ochrymowicza już powyżej wspomnianego przez Wydział krajowy przeprowadzone, możność ustanowienia Sądu powiatowego w Borysławiu wykażą.

Co do poprawki posła Jaworskiego, to komisya prawnicza nadmienić musi, że w swoim sprawozdaniu z 21. czerwca b. r. jedynie dla tego nie doradzała, ażeby Wysoki Sejm oświadczył się za tem, by miejscowości Urosz i Podmanasterek wyłączyć z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu, bo przez odłączenie od tegoż Sądu miejscowości Zdzianny, Świdnika, Łastówki, Łopuszny, Manasterca wielkiego, Łukawicy i Winnik, okręg tegoż Sądu tak znacznie uszczuplonym będzie, że obawa zachodzić może, czyliby Rząd nie uznał za rzecz stosowną zarządzić zwinięcie tegoż Sądu, a to stałoby się ze szkodą dotkliwą dla tych miejscowości, które obecnie w skład onego wchodzi. ile że one, mając obecnie zupełną łatwość komunikowania się z c. k. Sądem powiatowym w Podbużu, i to bez utraty czasu i kosztów do innych sądów, pozbawiających one tych dogodności, przydzieloneby być musiały.

Gdy ale za wyłączeniem miejscowości Urosza z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa w Drohobyczy, a przyłączeniem takowej do okręgu c. k. Sądu miejsko-delegowanego i c. k. Starostwa w Samborze, to przemawia, że Urosz należy do jednego obszaru dworskiego z miejscowością Łopuszną, która już jest przyłączoną do c. k. Sądu miejsko-delegowanego i c. k. Starostwa w Samborze i mieszkańcom tych miejscowości różnemi stosunkami ze sobą połączonym utrudnia komunikację z Podbużem często wzbierająca górską rzeka Bystrzyca, przychyła się komisya prawnicza do poprawki posła Jaworskiego, o ile takowa dotyczy Urosza, obstając jednak przy zdaniu objawionem względem miejscowości Podmanasterka, ażeby takową przy c. k. Sądzie powiatowym w Podbużu i c. k. Starostwie w Drohobyczy pozostała, szczególnie gdy takowa z Podbużem graniczy, a nie zachodzą żadne ważne okoliczności, któreby przydzielenie tej miejscowości do c. k. Sądu powiatowego miejsko-delegowanego i c. k. Starostwa w Samborze usprawiedliwić mogły.

Komisya prawnicza stawia przeto wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem

I. Oświadcza c. k. Rządowi w myśl §. 2. ustawy państwowej z 11 czerwca 1868 L. 50 Dz. u. p. swoje zdanie:

- a) że nie należy przenosić siedziby c. k. Sądu powiatowego z Podbuża do Borysławia;
- b) że gminę Zdzianną czyli Zdiannę należy wyłączyć z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa powiatowego w Drohobyczy a przydzielić do c. k. Sądu powiatowego w Starémieście i tamtejszego c. k. Starostwa powiatowego;
- c) że gminę Świdnik i miejscowość Łastówkę należy wyłączyć z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa powiatowego w Drohobyczy a przydzielić je do okręgu c. k. Sądu powiatowego i c. k. Starostwa powiatowego w Turce.

- d) że miejscowości Łopuszna, Urosz, Manasterzec wielki, Łukawice i Winniki, należy wyłączyć z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa powiatowego w Drohobyczy, a przydzielić je do okręgu c. k. Sądu powiatowego miejsko-delegowanego w Samborze i c. k. Starostwa powiatowego tamże.
- e) że miejscowość Podmanasterek ma nadal pozostać w okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu i c. k. Starostwa powiatowego w Drohobyczy.
- II. Że uchwałą pod I. załatwione zostały prośby gminy Borysławia, gmin i obszarów dworskich Urosza i Podmanasterka, tudzież gmin, należących do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Podbużu, do L. 125, 127 i 321 roku 1880 Wysokiemu Sejmowi przedłożone.

Lwów, dnia 10. lipca 1880.

Waleryan Waygart,

zastępca przewodniczącego i sprawozdawca.